

Avrupa'yı değiştirebiliriz

ALPER AKYÜZ

Yeşiller Türkiye Koordinasyonu AB
İzleme Grubu'ndan

- AB'ye uyum sürecinde STK'lerin etkileyecekleri ve etkileyemeyecekleri konular neler?

AB müktesebatının olduğu gibi alınıp benimsenmesi... Etkileyemeyecekleri şey bu. Ama çok uzun zaman

sürebilecek görüşmeler sürecinde, birtakım istisnalar, geçiş dönemleri vs. var. Örneğin çevre konusunda AB'nin ölçütleri Türkiye'nin mevcut durumuna göre çok yüksek. İşadamlarının baskısıyla geçiş süreci uzatılabilir ve güçlü bir çevre örgütlenmesi olmazsa, AB'nin çevre standartlarını Türkiye'nin benimsemesi 20 yıl sonra ertelenebilir. Yani müzakere başlıklarını açıldıkça ya da uyum sağlanma aşamasında neyin önceliği olacağı tartışmasında etkili olacaklar. Grevli, toplu sözleşmeli memur sendikalarının kurulması talebi de aynı kapsamda değerlendirilebilir.

- Peki AB müktesebatı değişmez bir bütün mü?

Sürekli değişiyor. Önemli olan değişiklik taleplerinizin bölgesel mi tüm AB için mi geçerli olacağı. Örneğin Polonya'da Almanların ve Danimarkalıların yoğun biçimde arazi almaya başlaması üzerine bir derogasyon oluşturuldu. Malta'nın tamamı bu durumda. Yani AB müktesebatı buna izin vermesine karşın, Avrupalı yatırımcılar gidip oradan arazi alamıyorlar.

- Müktesebat açısından önemli bir belge olacak Avrupa Anayasası'yla ilgili "Bu metin anayasa özelliklerini taşıyor" eleştirileri için ne düşünüyorsunuz?

Öncelikle bu bir uluslararası sözleşme ve anladığımız anlamda bir anayasa metni değil. Ancak içinde İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nden bile daha kapsamlı bir Temel Haklar Şartı var. Diğer açıdan AB'nin temelli olan serbest piyasa söylemi, neoliberal mekanizmalar bu anlaşmaya da girmiş durumda. Fransa'daki karşı çıkışların büyük bir kısmı da bu özelliğine yönelikti, ama AB'nin şu anki durumu da o anayasadan daha ileri değil zaten.

- AB genelinde sosyal hakların bir erozyonu söz konusu ve sosyal demokratların solunda bir örgütlenme oluşuyor. Sizce bu süreç müktesebatın gözden geçirilmesini ve daha sosyal bir Avrupa talebinin dile gelmesini sağlar mı?

AB Anayasası'nın geçmesini önceden savsam da reddedilmesiyle ortaya çıkan krizi, müktesebatın gözden geçirilmesi için yeni bir dinamik oluşması anlamında olumlu görüyorum. Ancak bunun bürokratlar arası bir tartışma olarak kalmaması gerekiyor.

- Peki nasıl olacak bu?

Öncelikle politik süreç başladı. Anayasa kabul edilmiş olsa 30 sene boyunca değiştirilemeyecekti. Şimdi AP içindeki Yeşiller ve Liberal gruptan birer temsilci Avrupa Anayasası'nın tekrar tartışılması ve yeni bir referandum sürecine girilmesi için rapor hazırladılar ve tartışma sürecinin daha tabandan, yaygın biçimde yapılması hedefleniyor.

- STK'ler bu süreçte nasıl dahil olacak?

Anayasa hazırlanırken, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu ülkelerden resmi temsilcilerin toplantılarına paralel olarak STK'ler ve gençlik örgütleri de toplantılar yaptı. Raporlar gidip geldi, tüm metinler internette yayımlandı ve görünüşte açık bir süreç yaşandı. Ancak burada da uzmanlık sorunu ortaya çıktı. Dolayısıyla halk "bunlar yine kapandılar bir şeyler yapıyorlar" diyordu. Yani

sürece halkın doğrudan müdahalesi de olmayınca var olan anlaşmaları cıralayıp bir araya getirmiş oldular. İnsanlar da bu kendilerinden kopuk, teknik metni reddettiler.

- Peki bu yeni süreçte nelerin değiştirilmesini umuyorsunuz?

MEMURLARA
GREVLI TOPLU SÖZLEŞMELİ
SENDİKA

İllüstrasyonlar:
SEMRA CAN

Daha yüksek sosyal haklar, çevre standartları mümkün olabilir. Neoliberal bakış açısının ayıklanması da. Süreç iyi değerlendirilir ve daha ekolojik ve sosyal Avrupa'yı hedefleyen bir metin ortaya çıkarsa önemli bir adım olur.

11 Aralık
CUMHURİYET
PAZARI